

Morenia Oy
Automaatitietie 1
90460 OULUNSALO

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Montola ja Montola b

Hakija Morenia Oy
OULUNSALO

Yhteystiedot:
Automaatitietie 1
90460 OULUNSALO

Lisätietoja antaa:
Janne Karhu, puh. 040 046 0096 tai janne.karhu@morenia.fi

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 22.11.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Alueet Montola ja Montola b ovat sisältyneet alun perin hakemukseen kaivosrekisterinumero (KaivNro) 9092, joka on kaivosrekisterissä jaettu käsiteltäväksi kolmella eri KaivNro:lla: KaivNro 9092 Vuorijoki 1 - 2, KaivNro 9443 Kahdeksaisiensuo ja KaivNro 9444 Montola ja Montola b.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 2.3.2011; 29.3.2011; 21.11.2013.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 4.1.2011 esteettömyystodistus
- 28.4.2011 kartat (3 kpl), maanomistajatiedot
- 23.3.2013 perustelut valtaukselle
- 22.1.2014 kartta, paikkatietoaineisto sähköisenä, maanomistaja- ja tilatiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Pieksämäki (593)

KaivNro 9444/1; valtausalueen nimi: Montola

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
593-416-1-115	Metsälä	Montola	4,84
593-416-9-9	Uus-Petsamo	Montola	10,53
593-432-2-8	Tulilampi	Vehmaskylä	1,10
593-432-9-18	Salapuro	Vehmaskylä	0,16
		Yhteensä ha	16,63

KaivNro 9444/2; valtausalueen nimi: Montola b

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
593-416-9-39	Kalkkikaivos	Montola	3,71
593-416-9-9	Uus-Petsamo	Montola	5,50
		Yhteensä ha	9,21

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 25,84 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Kaivosviranomainen on kuulemisen jälkeen korjannut edellä olevassa taulukossa esitetyn kiinteistön (Mikkeli-Suonenjoki kantatie) suoja-alueeksi 30 metriä kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 5-kohdan mukaisesti. Korjauksen seurauksena kyseinen kiinteistö ei enää sisälly valtausalueeseen ja alueen kokonaispinta-ala on pienentynyt.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kaoliini, kvartsi.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 13.3.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 21.4.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 21.4.2014.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:
17.3.2014 Virallisessa lehdessä
17.3.2014 kuuluttamalla Tukesin ilmoitustaululla

Kiinteistön 593-416-1-115 ja Ecosite Oy:n osalta hakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu kirjeitse 13.6.2014. Määräaika mielipiteiden jättämiselle oli 15.8.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9444/1 Montola
2. Kaivosrekisterinumero 9444/2 Montola b

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Valtaushakemuksen kaikilla osa-alueilla sijaitsee kaoliinia, jota on aiemmin tutkinut Geologian tutkimuskeskus paperiteollisuuden raaka-aineeksi. Tutkimukset eivät ole johtaneet ko. materiaalin hyödyntämiseen. Esiintymissä on kaoliinin ohella myös kvartseja.

Morenia Oy on tutkinut runsaasti kaoliinin hyötykäyttöä ja jalostamista mm. lisäaineeksi vedenpuhdistukseen ja sementtiin. Lisäksi on selvitetty hyödyntämismahdollisuuksia kaoliinin jalostuksen yhteydessä jäävälle kvartseille. Aikaisempien tutkimustulosten perusteella voidaan olettaa, että ko. valtausalueella esiintyy potentiaalisia esiintymiä, jotka soveltuvat näiden materiaalien jalostamiseen.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Alueilla tullaan paikantamaan kairaamalla ja kaivinkonemontutuksella raaka-aine-esiintymän laajuus sekä tarvittavilla kokeilla mineraalikoostumus ja keskimääräiset pitoisuudet. Maatutkaamalla selvitetään esiintymän pintamaiden paksuudet.

Tutkimukset suoritetaan niin, että vaikutukset ja vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä ja hetkellisiä. Vaikutukset ovat lähinnä koneiden melu ja päästöt. Tutkimuksilla ei vaikuteta alueen veden virtauksiin eikä purojen vesitaseeseen. Tutkimuskaivannot peitetään näytteenoton päätyttyä välittömästi, joten vaikutukset ovat ainoastaan hetkelliset.

Tutkimusten tarkoituksena on selvittää alueiden mineraaliesiintymien laajuus ja käyttökelpoisuus teollisuuden raaka-aineena.

Alueilla tullaan suorittamaan muodostuman laajuuden selvittämiseksi geologista kartoitusta. Kartoituksen pohjalta suunnitellaan ja tehdään maatutkaus ja kaivinkonetutkimukset, siinä laajuudessa kuin todetaan tarpeelliseksi. Näillä toimenpiteillä saadaan tieto maapintojen paksuudesta kallion päällä sekä kallion rikkonaisuus, sekä mahdollisesti mineralisaation rajat. Tutkimusten edetessä tarkennetaan esiintymän koostumusta kairauksella.

Näiden tutkimusten jälkeen voidaan laatia esiintymäkartta. Esiintymästä otetaan näytteitä, jotka tutkitaan petrografian sekä koostumuksen selvittämiseksi. Tutkimusten yhteydessä saadaan tietoa esiintymän hyödynnettävyydestä ja erityispiirteistä.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Pieksämäen kaupunki

[Lausunnossa viitataan myös hakemuksiin KaivNro 9092 Vuorijoki 1-2 ja KaivNro 9443 Kahdeksaisiensuso, joista annetaan erilliset päätökset.]

Valtausalueet eivät ole asema- tai osayleiskaava alueilla, eivätkä ne sijoitu uusien rakennuspaikkojen tai olemassa olevien rakennuspaikkojen kohdille.

Kolikkoinmäen [KaivNro:n 9444] alueella telelinkkimasto sijoittuu tutkimusalueelle ja aivan tutkimusalueen eteläpuolella on Montolan pohjavesialue.

Lausuntonaan Pieksämäen kaupunki toteaa, ettei valtaukselle ole asema- tai yleiskaavallisia esteitä eikä rakentamisesta johtuvia esteitä, kunhan lupapäätöksissä huomioidaan, ettei Kolikkoinmäen alueen telelinkkimastolle ja Montolan pohjavesialueelle muodostu heikentäviä vaikutuksia valtauksesta/tutkimuksista.

Tutkimukset tulee suorittaa niin, ettei olemassa olevalle yhdyskuntarakenteelle ja alueiden maanomistajille aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Ankeleen myllyn itäpuoleisen [KaivNro 9092] alueen läheisyydessä on Isojoki, joka on osoitettu Etelä-Savon maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta. Valtaus ja tutkimustöiden suorittaminen ei saa heikentää alueen ympäristö- ja virkistysarvoja.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Haettu valtausalue ei sijaitse valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueella tai perusteilla olevalla luonnonsuojelualueella. ELY-keskuksella ei ole tiedossaan alueelta muita luonnonsuojeluun liittyviä rajoitteita.

Haettu valtausalue sijaitsee lähellä Montolan tärkeää pohjavesialuetta ja Montolan vedenot-tamaa. Alueella toimittaessa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta poltto- ja voiteluaineiden kanssa. Työkoneiden huoltoa ei saa tehdä tutkimusalueella.

Paikalle tulee varata öljynimeytysainetta vuotojen varalta ja mahdolliset öljyiset maat ja imeytysaineet tulee poistaa maastosta ja toimittaa asianmukaiseen jätehuoltoon.

Mahdollisista pilaantumistapauksista tulee ilmoittaa Etelä-Savon ELY-keskukselle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Nina Takkinen ja Henri Takkinen (tilan 593-416-9-9 Uus-Petsamo omistajina)

Emme saaneet Morenian Janne Karhulta määräaikaan mennessä vastauksia kysymyksiimme, jotka lähetimme 15.4.2014 asiaa koskien. Kyseessä olevan maa-alueen maan- ja metsän-omistajina haluamme tuoda malminetsintätutkimuksiin liittyvään lupaprosessiin esiin seuraavat asiat:

- edellytämme malminetsintäajaksi talvea, jolloin kuusivoittoisen metsän puiden juuristo ei vaurioidu

- edellytämme saavamme ennakoilmoituksen toimenpiteiden ajankohdasta maalamme, sekä kontaktihenkilön yhteystiedot, jotta meillä on tarvittaessa mahdollisuus seurata paikan päällä etsintätoimenpiteitä
- edellytämme etsintävaiheessa mahdollisten metsän vahinkojen varalle asetettavan 5000€ vakuuden vahinkojen korvaamiseksi
- edellytämme vuotuisten malminetsintäkorvausten maksimisummaa

Hakijan vastine

Morenia Oy on tutustunut malminetsintälupahakemuksista jätettyihin muistutuksiin ja toteaa niissä esitettyihin huomioihin seuraavaa:

Maanomistajan mielipide

Maanomistajille lähetetty lupahakemuksen selvennys ei tavoittanut asianosaisia ajoissa.

Tutkimuksia on suunniteltu toteutettavan yleensä kesällä sulan maan aikaan tai syksyllä ennen lumien satamista, jolloin maastossa liikkuminen on helpompaa ja kaivutöissä ei routa ole esteenä. Maatutkaluotauksista ei maastoon aiheudu mainittavia jälkiä. Luotausten perusteella tehdään tarkentavia kohdennettuja näytteenottoja kaivinkoneella. Koneella liikuttaessa pyritään aina hyödyntämään jo olemassa olevia kulku-uria ja luonnon omia maastolinjoja mahdollisuuksien mukaan. Kaikki tutkimustoimenpiteet suoritetaan varovaisuutta noudattaen turhien maastovaurioiden synnyn välttämiseksi.

Tutkimuksien ajankohdasta informoidaan maanomistajalle tämän niin halutessa ja tutkimuksia on mahdollista olla mukana seuraamassa.

Tutkimustoiminnasta maanomistajalle maksetaan lupaviranomaisen ja kaivoslain määräämät korvaukset.

Hakijalla ei ole huomautettavaa Pieksämäen kaupungin ja Etelä-Savon ELY-keskuksen lausuntoihin.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Ottaen huomioon nyt kyseessä olevan valtausalueen sekä sen läheisyyteen sijoittuvien, samaan aikaan myönnettyjen, saman hakijan hakemien valtausalueiden yhteenlaskettu pinta-ala, voidaan viiden vuoden voimassaoloaikaa pitää perusteltuna.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29

§:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpahtaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Tutkimustoimenpiteet tulee suorittaa siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa Montolan tärkeällä pohjavesialueella. Mikäli pohjavesialueelle sijoittuvalla valtausalueella on tarkoitus kairata, on asiasta tehtävä ilmoitus etukäteen ELY-keskukselle.

Perustelut: Valtausalueen Montola b (9444/2) eteläosa sijaitsee pieneltä osin Montolan tärkeällä pohjavesialueella. Valtausalueen läheisyydessä sijaitsee myös Montolan vedenottamo.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 8 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Päätöksen mukaisesti sallituista tutkimustoi-

menpiteistä ei arvioida aiheutuvan varsinaista vaaraa pohjavesille, mutta vaaratilanteita voi kuitenkin aiheutua etenkin, jos polttoaineiden ja kemikaalien käytössä laitteiden huollon, käytön ja kunnossapidon osalta ei noudateta erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, mikäli pohjavesialueelle sijoittuvalla valtausalueella on tarkoitus kairata. Tämä mahdollistaa sen, että ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun ympäristönsuojelulain nojalla tai antaa tarpeellista ohjausta sekä suorittaa valvontatoimenpiteitä. ELY-keskus voi myös esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

12. Valtaajan on ilmoitettava asianomaiselle yritykselle telelinkkimaston läheisyydessä tapahtuvista tutkimustöistä ja niiden aikataulusta ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Valtausalueella sijaitsee telelinkkimasto. Jotta ao. yritys voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset telelinkkimastoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä mahdollisesti telelinkkimastolle aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa ao. yritykselle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- lausunnoissa mainittu pohjavesialue on otettu huomioon lupamääräyksellä 11. Lisäksi poltto- ja voiteluaineiden käsittelyn ja maaperän pilantumisvaaran näkökulmasta viitataan päätöksellä annettuun lupamääräykseen 8. On myös huomattava, että valtaajan on joka tapauksessa kaivoslain (503/1965) nojalla suoritettava tutkimustoimenpiteensä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa ympäristölle tai alueen maanomistajille.
- mielipiteessä esitetty tutkimustöiden rajoittaminen vain talvisaikaan tapahtuvaksi ei ole lupamääräykset huomioon ottaen tarpeen. Tutkimustyöt on edellä todetun mukaisesti joka tapauksessa suoritettava niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- kiinteistöjen omistajien oikeusturva on huomioitu päätöksen lupamääräyksissä ja erityisesti lupamääräyksellä 4. Valtaajalla on velvollisuus etukäteen kirjallisesti ilmoittaa alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Säännöksellä mm. varmistetaan se, että kaivoslain (503/1965) 15.3 §:n mukainen maanomistajan oikeus vaatia vakuutta vahinkojen korvaamiseksi, voi käytännössä toteutua. Kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia va-

kuus kaikesta pysyvistä tai ohimenevistä vahingoista tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Valtauksesta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen osalta todetaan myös, että maanomistajalla on oikeus vaatia kaivoslain 15 §:n mukaisesti korvausta valtaajalta koko kyseisen valtauksen voimassaoloaikana tapahtuneista vahingoista ja haitoista. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta.

- maanomistajille maksettavien vuotuisten valtauskorvausten osalta viitataan lupamääräykseen 3.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **25.9.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttala-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Puijonkatu 29, 2 krs, 70100 Kuopio

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

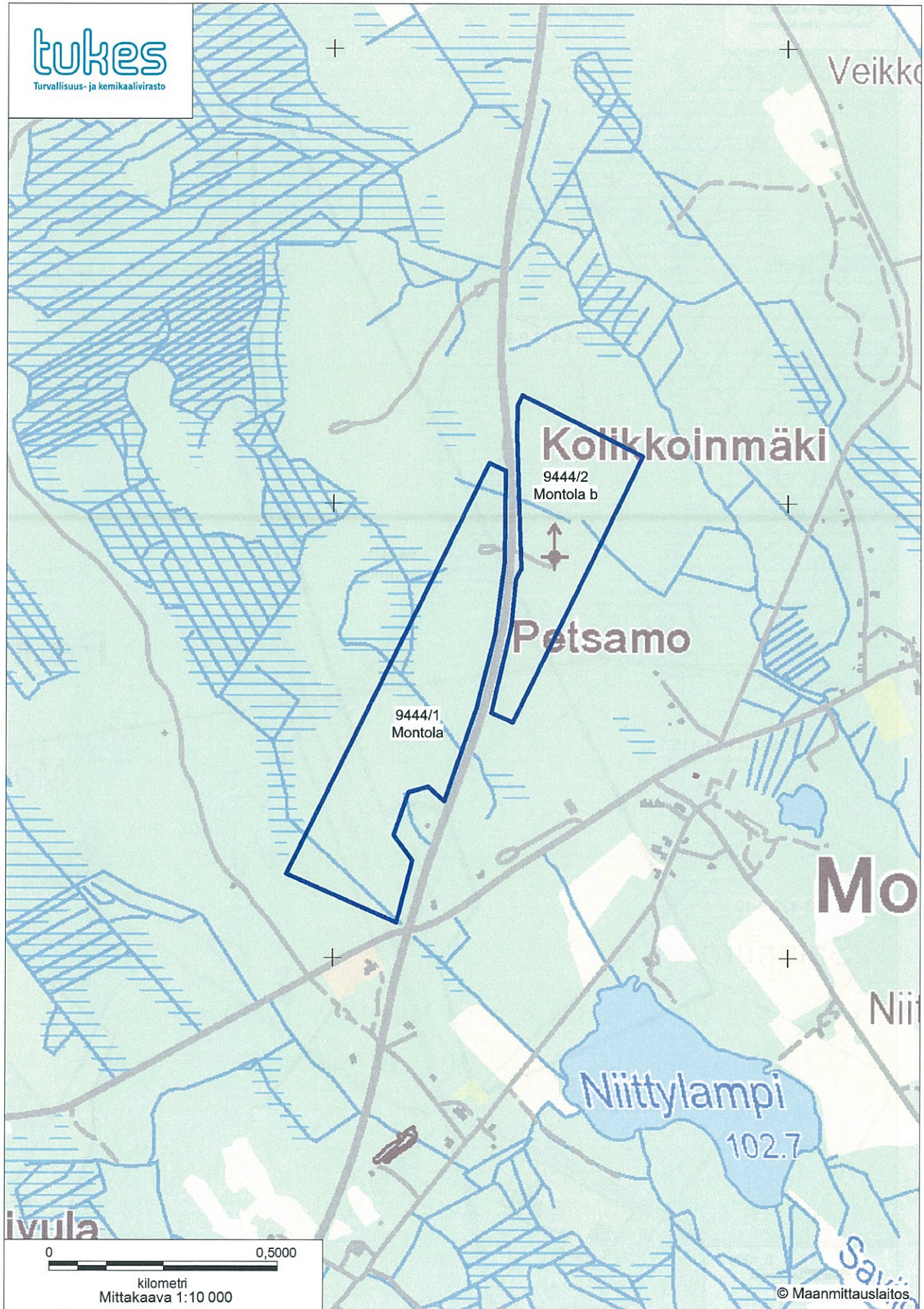
puhelin: 029 56 42500

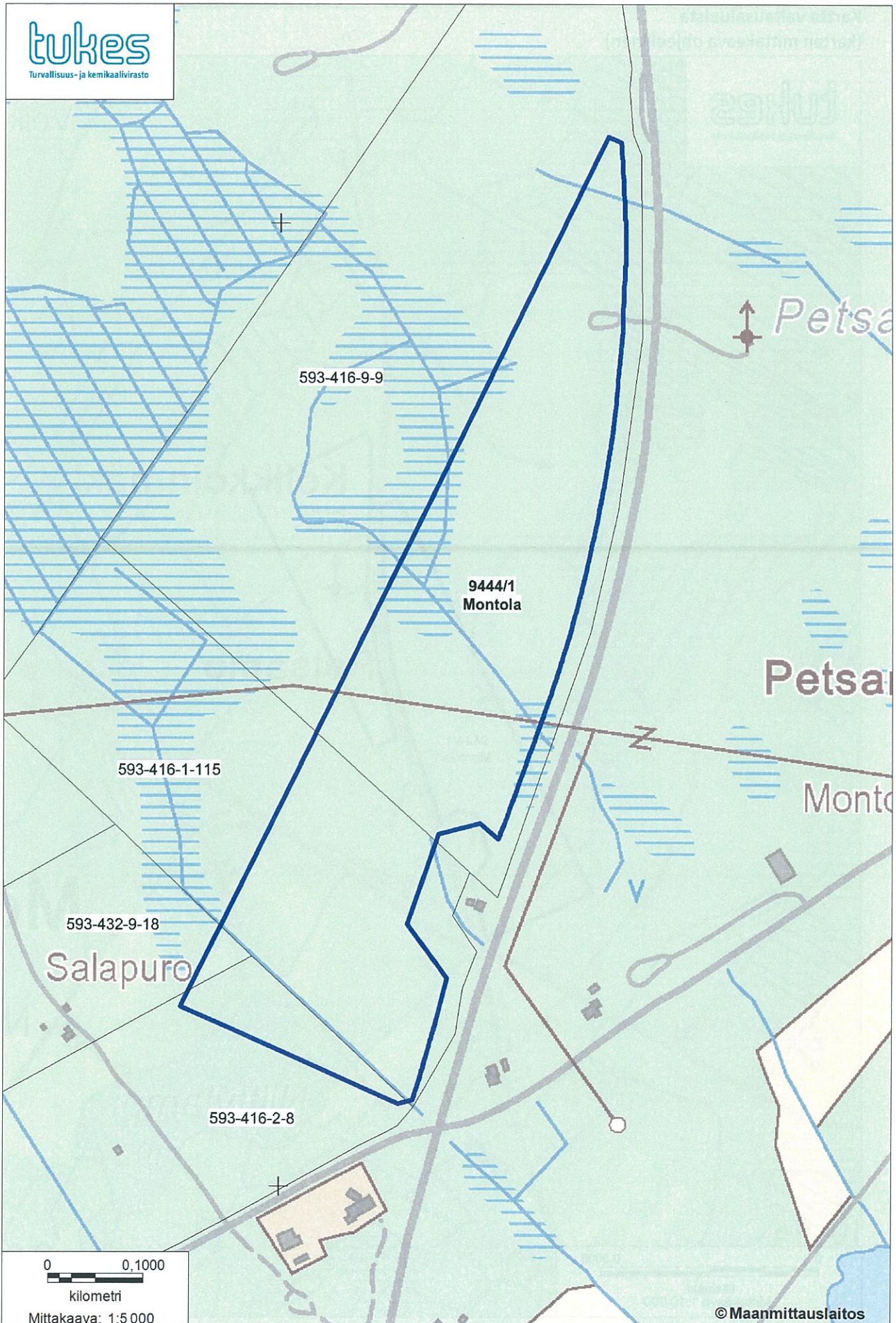
telekopio: 029 56 42501

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

